

Valintaesitys maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön käsittelyyn

Hankkeen julkinen nimi	ARTiFAB – Taiteella ja teknologialla suuntaa urapolulle
Hakemusnumero	202345
Valintakokouksen päivämäärä	
Hakijan virallinen nimi	Oulun yliopisto
Osatoteuttajat	
Toimintalinja	4 Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi
Erityistavoite	4.3 Yhdenvertaiseen osallisuuteen
Alkamispäivämäärä	1.12.2023
Päätymispäivämäärä	30.11.2026

Hakijan esittämä kuvaus hankkeen sisällöstä

Digi- ja teknologiataidoista on tullut ratkaisevan tärkeitä lähes kaikilla toimialoilla. Digitaalisella kuilulla viitataan polarisaatioon niiden henkilöiden välillä, joilla on mahdollisuus ja kykyä kehittää teknologiaan liittyviä taitoja, sekä niiden, joilla ei niitä ole. Digitaalinen kuilu aiheuttaa työmarkkinoiden polarisoitumista - digikehityksen mukana on tärkeää pysyä työllistymismahdollisuuksien parantamiseksi.

Hanke auttaa kuroma an umpeen digitaalista kuilua Oulun alueella järjestämällä työttömille ja työelämän ulkopuolella oleville suunnattuja digitaalista pienvalmistusta sekä taidetta yhdistäviä työpajoja.

Hanke tähtää digitaalista pienvalmistusta ja taidetta yhdistävien projektien keinoin työttömien ja työelämän ulkopuolella olevien opiskelu- ja työelämävalmiuksien sekä sosiaalisen osallisuuden vahvistamiseen. Hanke tuo digitaalisen pienvalmistuksen hyödyt niiden ulottuville, joilla normaalisti ei ole pääsyä tämän teknologian äärelle, tai mahdollisuuksia kehittää kykyjään siihen liittyen.

Digitaalinen pienvalmistus (esim. 2D-mallinnus ja laserleikkaus, 3D-mallinnus ja -tulostus, elektroniikka) nähdään hyödyllisenä sekä 2000-luvun kansalaistaitojen että ajattelu- ja suunnittelutaitojen kehittymisen kannalta. Käytännönläheisten projektien parissa osallistujat oppivat työskentelemään itsenäisesti ja kehittämään ideoitaan, mikä on arvokas voimavara monilla elämänalueilla. Oppimiskokemus on parhaimmillaan hyvin voimaannuttava, se rakentaa toimijuutta ja itseluottamusta, mikä on tärkeää työhaussa. Lisäksi se voi auttaa osallistujia luottamaan teknologiataitoihinsa sekä kiinnostumaan mm. tekniikan opiskelemisesta.

Suunnittelu- ja valmistusprosessissa osallistujat käyttävät ohjelmistoja ja laitteita, joita on aiemmin laajalti hyödynnetty vain teollisuudessa. Kun tähän lisätään ripaus yrittäjyysajattelua, kriittistä ajattelua sekä luovaa taiteellista ulottuvuutta (esim. tanssin, kuvataiteen, muotoilun, tai uusmedian avulla), osallistujat oppivat erilaisia tapoja ajatella sekä innovaation kannalta tärkeää luovaa ongelmanratkaisukykyä.

Hankkeen uutuusarvo nousee taiteen ja luovan prosessin roolin korostamisesta digitaalisen pienvalmistusprosessin lisäksi. Yhdistelmä on ajankohtainen ja tukee Oulun kulttuuripääkaupunki 2026 ohjelman tavoitteita. Yhdistelmä innostaa niitä, jotka eivät ole aiemmin olleet kiinnostuneita teknologiasta, osallistumaan ja oppimaan tulevaisuuden taitoja, mikä parantaa heidän työskentely- ja

opiskelukykyään. Hankkeessa painotetaan osallistujien oman äänen ja ilmaisutavan löytämistä sekä yrittäjyyttä ja itsensä työllistämisen mahdollisuuksia.

Hankkeen **tavoitteena** ovat:

- 1) Hankkeen kohderyhmän työllistymisen edistäminen
- 2) Hankkeeseen osallistuvien työttömien opiskelu- ja työelämävalmiuksien vahvistaminen digitaalisen pienvalmistukseen liittyvien taitojen omaksumisen avulla.
- 3) Hankkeeseen osallistuvien työttömien luovan, kriittisen ja yrittäjyysajattelun kehittäminen taidetta ja digitaalista pienvalmistusta yhdistävien projektien avulla.
- 4) Hankkeeseen osallistuvien työttömien sosiaalisen osallisuuden ja itseilmaisun vahvistaminen.
- 5) Toimintamallin kehittäminen siihen, miten työttömien kanssa toimintaa järjestävät toimijat voivat käyttää digitaalista pienvalmistusta ja taidetta yhdistäviä projekteja osallistujien syrjäytymisen ehkäisemiseen, opiskelu- ja työelämävalmiuksien parantamiseen, sekä sosiaalisen osallisuuden vahvistamiseen.
- 6) Kynnyksen madaltaminen sille, että työttömien kanssa toimintaa järjestävät toimijat sekä kulttuuri- ja taidealan toimijat voisivat harjoittaa digitaalista pienvalmistusta sekä käyttää FabLabin tarjoamia palveluita itsenäisesti tulevassa toiminnassaan.

Toimenpiteet:

- 1: SUUNNITTELU - Taidetta ja digitaalista pienvalmistusta yhdistävien työpajojen suunnittelu, kehittäminen ja valmistelu yhdessä taidealan osaajien kanssa
- 2: TOTEUTUS - Taidetta ja digitaalista pienvalmistusta yhdistävien työpajojen räätälöinti ja toteutus yhteistyöorganisaatioiden toimijoiden kanssa
- 3: ARVIOINTI - Arviointimenetelmien suunnittelu sekä arviointi- ja palautemateriaalin kerääminen. Materiaalien analysointi, raportointi ja toiminnan kehittäminen.
- 4: VIESTINTÄ - Hankkeesta tiedottaminen, tulosten esitleminen ja niiden levittäminen

Hanke on jaettu kolmeen vuoden mittaiseen jaksoon. Kussakin järjestetään n. 10 työpajaa, joissa osallistutaan yhteiskunnalliseen keskusteluun ajankohtaisista aiheista (esim. kestävä kehitys, ympäristönsuojelu) digitaalisen pienvalmistusta ja taidetta yhdistävien projektien kautta. Yhden työpajan kesto on n. 10 tuntia. Työpajoissa käytetään oululaisia digitaalisen pienvalmistuksen FabLab-tiloja. Työpajat järjestetään yhteistyössä kulttuuri- ja taidealan toimijoiden sekä työttömien ja työelämän ulkopuolella työskentelevien tahojen kanssa.

Työpajoja voivat olla esim. sanataide, veistostaide tai tanssitaide. Työpajoissa osallistujat voivat luoda esimerkiksi elektroniikkaa, ohjelmointia ja laserleikkausta hyväksi käyttäen valoeefektejä kantaaottavaa tanssitaide-osaamista varten tai tulostaa 3D-tekniikalla veistoksen, joka viestii katsojalleen visuaalisesti mutta myös musiikin tai puheen avulla.

Tulokset

- Kohderyhmään kuuluvien työttömien sekä työelämän ulkopuolella olevien työ- ja toimintakyky sekä osallisuudentunne suomalaisessa yhteiskunnassa lisääntyvät.
- Työttömien, työelämän tai opintojen ulkopuolella olevien määrä toimialueella vähenee, kun hankkeeseen osallistuneet ohjautuvat työ- tai koulutuspoluille.
- Kehitetään toimintamalli siihen, miten digitaalista pienvalmistusta ja taidetta voidaan käyttää työttömien ja työelämän ulkopuolella olevien opiskelu- ja työelämävalmiuksien parantamiseen, sekä heidän sosiaalisen osallisuutensa vahvistamiseen. Työpajamateriaalit julkaistaan avoimesti hankkeen lopussa.
- Digitaalinen pienvalmistus jalkautuu osaksi kuntouttavan työtoiminnan muotoja sekä osaksi muuta työttömille järjestettävää toimintaa. Digitaalisen pienvalmistuksen ja taiteen mahdollisuudet nähdään laajemmin ja ko. prosesseja osataan käyttää luovammin hyväksi toiminnassa.

Lisätietoja hakemuksesta

Kohderyhmä: työttömät ja työelämän ulkopuolella olevat työkäiset henkilöt Oulun alueella. Lisäksi hankkeen kohderyhmään kuuluvat työvoimapolitiittiset toimijat ja organisaatiot sekä näiden henkilökunta ja muiden sellaisten järjestöjen henkilökunta, jotka järjestävät toimintaa työttömille. Osallistujia yhteensä 120, joista 100 työtöntä.

Kohdealue: Oulu

***

Hankkeen yhteistyöverkostoon kuuluvat mm. Oulun kaupungin Nuorten työpajat, Kulttuurivoimala RY, Veeran Verstas, Oulun Osaamiskeskus, ODL kuntouttavan työtoiminta, HDL Vamos ja Vamos Verso hankkeet.

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Hankkeen kustannusarvio yhteensä	393 438 euroa
Hankkeen rahoitussuunnitelma yhteensä	393 438 euroa
Hankkeelle esitetty tuen enimmäismäärä	295 078 euroa (75 %)

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke on Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027-ohjelman mukainen ja tukee toimintalinjan 4 erityistavoitetta 4.3 Yhdenvertaiseen osallisuuteen. Hankkeella torjutaan syrjäytymistä ja lisätään yhteisöllisyyttä ja osallisuutta. Hankkeella tuetaan heikoimmassa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden itseluottamusta ja voimaantumista sekä valmiuksia edetä koulutukseen ja työmarkkinoille. Hanke täyttää yleiset valintaperusteet ja erityistavoitekohtaisessa arvioinnissa hanke sai riittävästi pisteitä (28/52) tullakseen rahoitetuksi. Hanke tukee Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelmaa 2022-2025 (MAKO KT 1 C: Kaikille mahdollisuus osallisuuteen) edistämällä yhdenvertaisuutta mm. taiteen keinoin.

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Erityistavoitekohtaisessa arvioinnissa hanke sai riittävästi pisteitä (28/52) tullakseen rahoitetuksi.

Käsittelyt:

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen EURA-rahoituskokous 30.5.2023.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen Kulttuuri ja luovat alat -teemaryhmä 13.6.2023.

Pohjois-Pohjanmaan maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö 17.10.2023.

Rahoittaja puoltaa / ei puolta hankkeen rahoittamista.